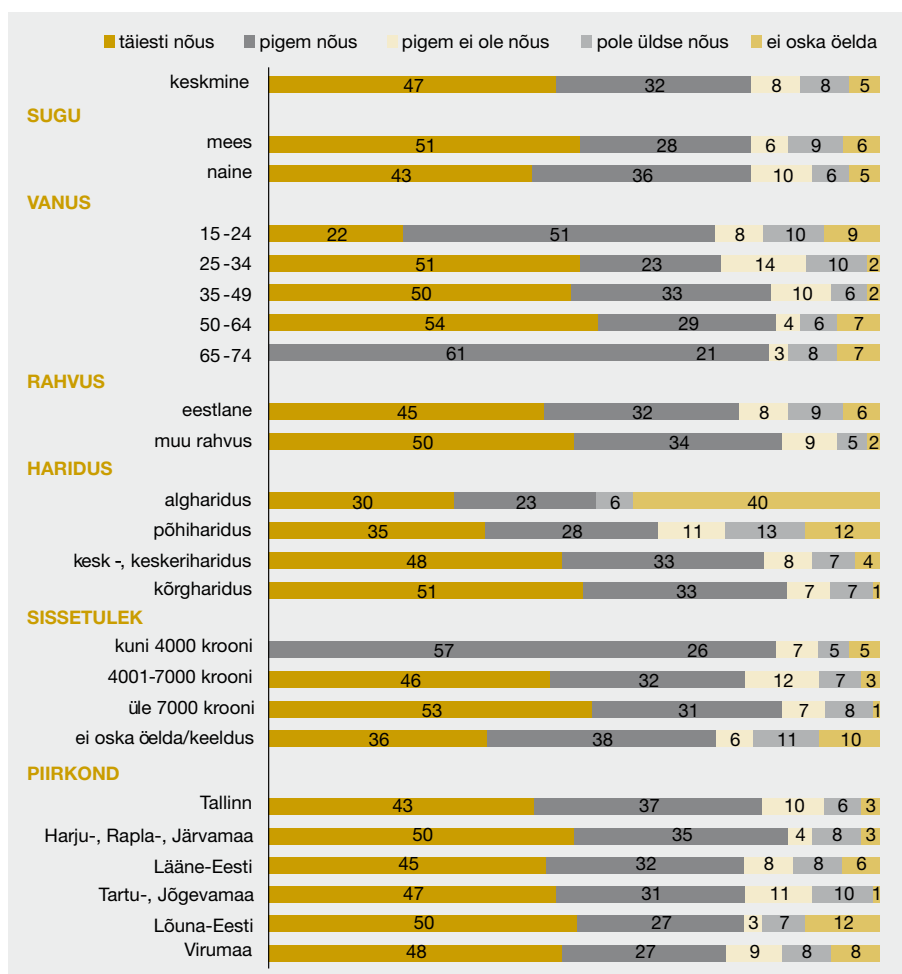

EESTI ELANIKE HINNANG MAJANDUSOLUDELE, TÖÖTURULE JA TARBIMISELE

EMORi küsitlus

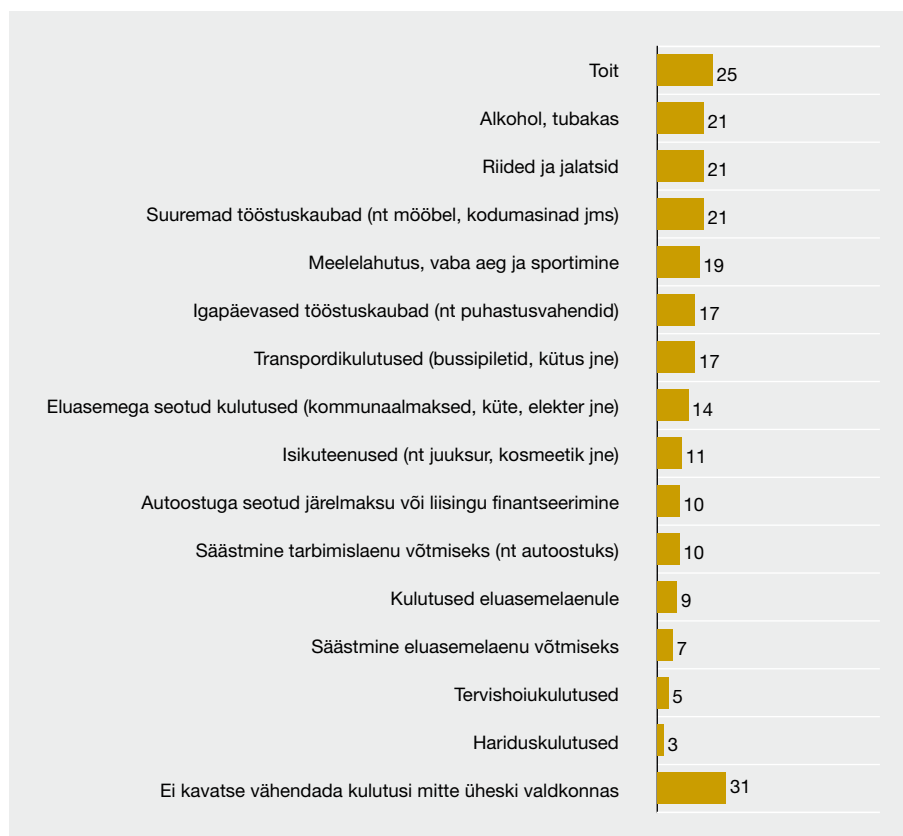
Selgitamaks, kuidas Eesti inimene hindab tänaseid majandusolusid, tööturu olukorda ja tarbimist, viis TNS EMOR Eesti Panga tellimisel aprillis 2008 15–74aastaste Eesti elanike seas läbi küsitluse. Allpool on toodud kokkuvõtte olulisematest tulemustest.

Üldiselt võib küsitluse põhjal järeldada, et **tänased majandusolud teevad inimesed ettevaatlikuks ja sunnivad kulutusi üle vaatama.**

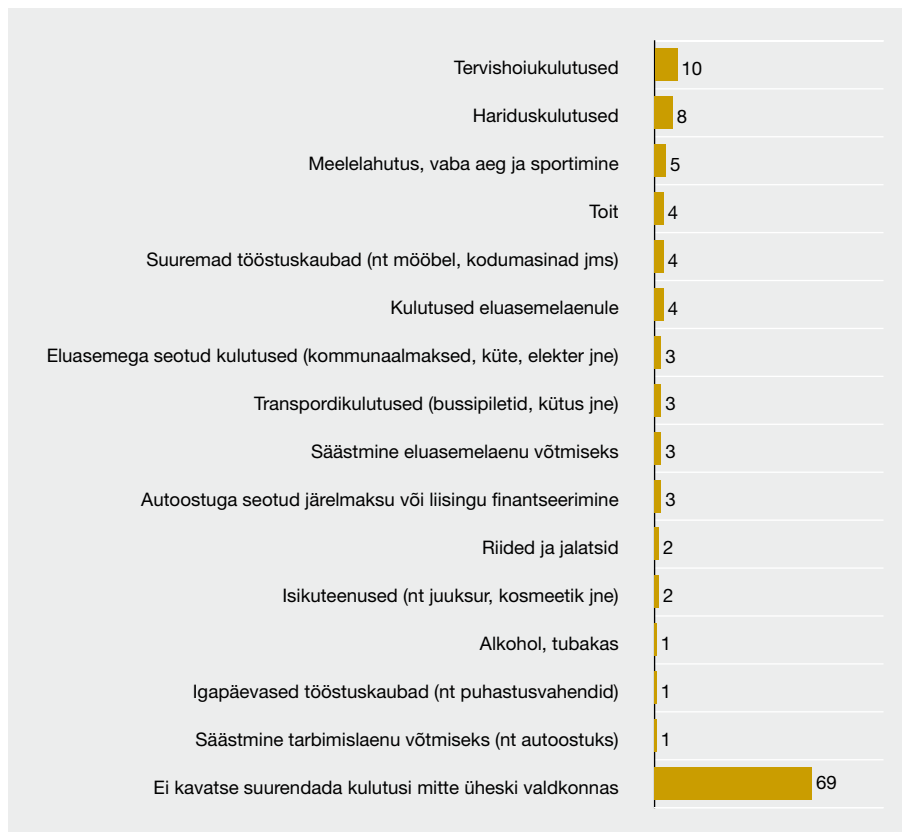

Joonis 1. Kuivõrd Te nõustute väitega: tänastes majandusotsustes olen muutunud ettevaatlikumaks kui 1-2 aastat tagasi?

Ühte kindlat valdkonda, kus kulutusi kokku hoida soovitakse, ei eristu. Pigem püütakse vähendada erinevate valdkondade kulutusi. Iga neljas vaatab üle oma toidulaua ning püüab selle arvelt säästa. Toidukulusid püüavad vähendada mitte-eestlased, üle 50aastased, pensionärid ja kõrgema haridusega inimesed. Võrdselt 21% vastajatest püüab piirata alkoholi/tubakaga, riiede ja jalatsitega ning suuremate tööstuskaupadega seotud kulutusi. 9% elanikest soovib vähendada eluasemelaenu seotud kulusid. Kõige vähem soovitakse kokku hoida hariduses ja tervishoius.

Joonis 2. Millistes valdkondades kavatsete järgneva poole aasta jooksul kulutusi vähendada?

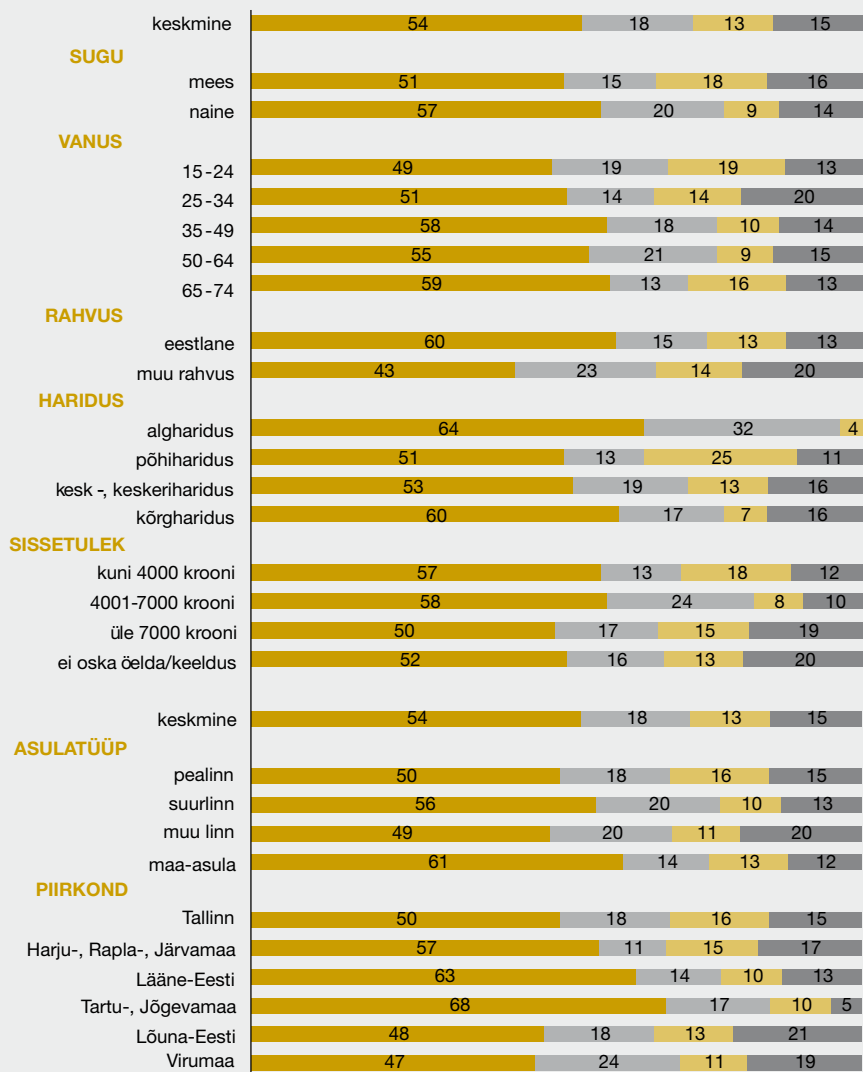

Joonis 3. Millistes valdkondades kavatsete järgneva poole aasta jooksul kulutusi suurendada?

Rohkem kui kaks kolmandikku elanikest ei soovi suurendada mitte ühegi valdkonna kulutusi. Need, kes plaanivad kulusid siiski suurendada, tahavad seda teha samades valdkondades, milles ei soovita kulutusi vähendada ehk tervishoius ja hariduses. Kui haridusega seotud kulusid soovivad tõsta nooremad inimesed, siis 35–49- ja üle 50aastased kavatsevad suurendada tervishoiuga seotud kulutusi.

Iga kolmas 15–74aastane küsitletu (31% vastanutest) ei kavatse vähendada kulutamist/tarbimist mitte üheski valdkonnas.

- On oluline, et Eesti valitsus ei kulutaks kõiki eelarvetulusid, vaid hoiaks reserve halvemate aegade tarvis
- Viimase aja hinnatõusud vähendavad kiiresti riigi reservide väärtust ja see teeb säästmise mõttetuks
- Rasked ajad on kätte jõudnud, riigil tuleks seni kogutud reservid kasutusele võtta
- Mitte ühegi väitega ei ole nõus

Joonis 4. Palun öelge, millise väitega te kõige enam nõustute?

Majandusolud peaksid kajastuma ka riigi eelarvepoliitilistes eelistustes. Seepärast paluti vastanutel avaldada arvamust, kas riik peaks reservid praegustel raskematele aegadel käiku laskma.

Rohkem kui pooled vastanutest (54%) leidsid, et valitsus ei peaks veel reserve kasutusele võtma. Nende arvates on **oluline, et Eesti valitsus ei kulutakse kõiki eelarvetulusid, vaid hoiaks reserve halvemate aegade tarvis.** Selle väite pooldajaid oli rohkem eakamate, eestlaste, alg- ja kõrgharidusega inimeste, maa-asulate elanike ning Lääne-Eesti ning Tartu- ja Jõgevamaa inimeste seas.

18% vastajatest arvas, et viimase aja hinnatõusud vähendavad kiiresti riigi reserve väärtust ja see teeb säästmise mõttetuks. Selle väite pooldajaid oli rohkem mitte-eestlaste ja algharidusega inimeste hulgas. 13% leidis, et rasked ajad on kätte jõudnud, mistõttu riik peaks kogutud reservid kasutusele võtta. Seda väidet pooldasid kõige sagedamini põhiharidusega inimesed.

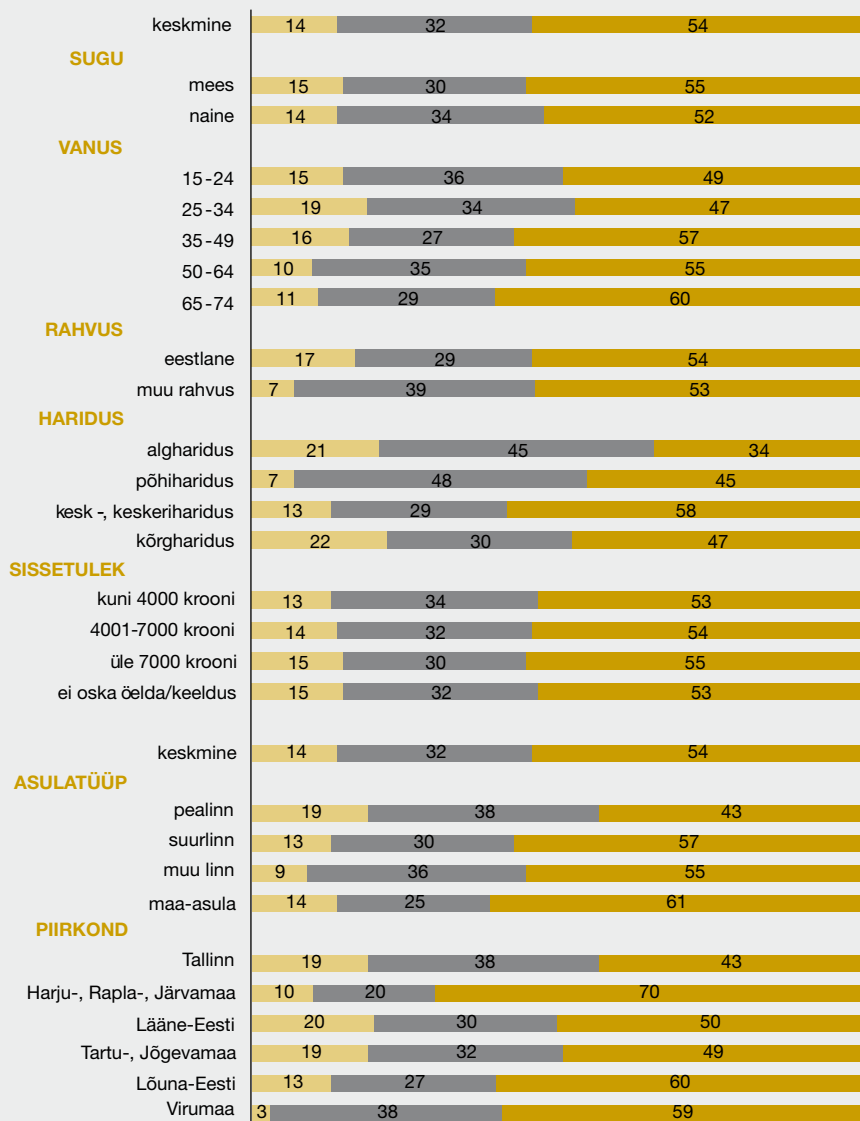
Vastajatel paluti võrdlevalt hinnata ka kaht erinevat tööturu korralduse eesmärki. **Tööturukorralduse lahenduste osas pole selget eelistust siiski veel välja kujunenud.**

14% vastanutest eelistas varianti, kus töötajaid vallandada ja koondada on senisest lihtsam, kuid töötajal on suhteliselt suur tõenäosus uus töökoht leida. Selle seisukoha toetajate seas tõrkavad silma kas madalaima (alg-) või kõrgeima haridustasemega inimesed.

32% vastanutest eelistas varianti, kus töötajaid vallandada ja koondada on keeruline, kuid vallandatud või koondatud töötajal on suhteliselt raske uut töökohta leida. Nende hulgas oli keskmisest rohkem mitte-eestlasi, alg- ja põhiharidusega inimesi ning tallinlasi ja Virumaa elanikke.

54% vastanutest arvas, et kumbki variant ei ole hea.

- Töötajaid vallandada ja koondada on senisest lihtsam, kuid töötajal on suhteliselt suur tõenäosus uus töökohta leida
- Töötajaid vallandada ja koondada on keeruline, kuid vallandatud või koondatud töötajal on suhteliselt raske uut töökohta leida
- Kumbki variant ei ole hea

Joonis 5. Millist tööturukorralduse eesmärki eelistaksite?